

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖЮЮ

Гарант ОПП

проф. Людмила Даценко
27.08. 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЮЮ

Зав. кафедри СГН

доц. Оксана Максимець
20. 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО – СИЛАБУС

з дисципліни: **Політологія (вибіркова)**

для спеціальності: **193 «Геодезія та землеустрій»**

форма навчання: **денна**

Кількість кредитів: **3 кредити**

Курс: **2**

Семестр: **4**

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів): **2**

СРС: **42 години**

Форма контролю – **залик**

Загальна кількість годин – **90 годин**

2020–2021 н.р.

«Політологія». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» факультету агротехнологій та екології спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Мелітополь : ТДАТУ, 2020. 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» (Мелітополь: ТДАТУ, 2019. 16 с.) та Програми навчальної дисципліни «Політологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр». (Мелітополь : ТДАТУ, 2020).

Розробник:

Морарь М. В., д. філос. н., професор

Рецензент:

Ісакова О. І., к. філос. н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарних наук» протокол № 1 від «02» вересня 2020 року

Завідувач кафедри СГН

доц. Оксана МАКСИМЕЦЬ

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» за ОПП «Геодезія та землеустрій».

Протокол № 2 від «24» 09 2020 року

Голова, доц. Олена ГРИГОРЕНКО

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Дисципліна «Політологія» належить до циклу гуманітарної підготовки і спрямована на формування світогляду майбутніх фахівців. Навчальний курс охоплює методологічні основи розвитку політичної науки, її основні закони й закономірності. Місія політології як навчальної дисципліни передбачає, що навчальні курси мають не просто давати інформацію, а насправді формувати вміння, які можна застосовувати в повсякденному житті, захищаючи свої інтереси та відстоюючи за потреби свої права. Громадянин будь-якої держави повинен розуміти основи функціонування політичної системи, навіть якщо це безпосередньо не стосується сфери його фахових інтересів, окрім того, кожен бере участь у виборах, у прийнятті рішень, що стосуються його територіальної громади чи держави загалом. Саме тому дуже важливо знати свої права та володіти політико-правовими інструментами їхнього захисту.

Кількість кредитів: 3.

Час і місце проведення: 4 семестр, відповідно до розкладу.

Веб-сайт курсу: <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=642>

*Примітка – для входу на портал здобувачу надається логін та пароль.

2. Мета викладання дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Політологія» спрямована на ґрунтовне засвоєння здобувачами політичних світових та вітчизняних процесів, закономірностей розвитку і функціонування політології, її місце та роль у житті суспільства.

3. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Політологія» є вивчення сутності, історії, теорії і методології політичної діяльності і поведінки.

У результаті вивчення курсу здобувач повинен

- засвоїти методологію вивчення діяльності і розвитку політичних систем і політичних процесів;
- знати і вміти давати характеристику українським політичним вченням;
- мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів;
- знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів у житті держави і суспільства;
- мати уявлення про процеси міжнародного політичного життя, а також геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному політичному світі;
- володіти навичками політичної культури;
- вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

4. Результати навчання – компетенції (з урахуванням soft skills)

Після засвоєння дисципліни студенти повинні мати наступні **компетентності**:

ЗК6. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливості навчатись упродовж життя.

ЗК7. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Пререквізити

Ефективності засвоєння змісту дисципліни «Політологія» сприяє вивчення курсу «Філософія».

6. Постреквізити

Дисципліни, для вивчення яких потрібні компетенції, що здобуваються завдяки вивченю дисципліни: дисципліни професійного блоку.

7. Інформація про викладача

Викладач	Морарь Микола Васильович
Вченій ступінь, вчене звання	доктор філософських наук, професор
Профайл викладача	http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/morar-mykola-vasylovych/
Контактний тел.	+38(0619)-42-35-58
E-mail:	mykola.morar@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			л	лаб	сем. (пр.)	СР	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА: СТРУКТУРА, ЕЛЕМЕНТИ							
1	Лекція 1	Політологія як наукова теорія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Політологія як наукова теорія	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 1	Політологія як наукова теорія	-	-	-	3	1
2	Лекція 2	Політична влада	2	-	-	-	-

	Практичне заняття 2	Політична влада	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 2	Політична влада	-	-	-	3	1
3	Лекція 3	Політична система суспільства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Політична система суспільства	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 3	Політична система суспільства	-	-	-	3	1
4	Лекція 2	Політична система суспільства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Політична система суспільства	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 4	Політична система суспільства	-	-	-	3	1
5	Лекція 5	Держава як інститут політичної системи	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Держава як інститут політичної системи	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 5	Держава як інститут політичної системи	-	-	-	3	1
6	Лекція 6	Держава як інститут політичної системи	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Держава як інститут політичної системи	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 6	Держава як інститут політичної системи	-	-	-	-	1
7-8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	6	4
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 45 год.			12	-	12	21	50

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС

	Лекція 7	Політична партія та партійні системи	2	-	-	-	-
9	Практичне заняття 7	Політична партія та партійні системи	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 7	Політична партія та партійні системи	-	-	-	3	1
10	Лекція 8	Політична партія та партійні системи	2	-	-	-	-

	Практичне заняття 8	Політична партія та партійні системи	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 8	Політична партія та партійні системи	-	-	-	3	1
11	Лекція 9	Вибори та виборчий процес	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Вибори та виборчий процес	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 9	Вибори та виборчий процес	-	-	-	3	1
14	Лекція 10	Вибори та виборчий процес	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Вибори та виборчий процес	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 10	Вибори та виборчий процес	-	-	-	3	1
15	Лекція 11	Політичні еліти та лідерства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Політичні еліти та лідерства	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 11	Політичні еліти та лідерства	-	-	-	3	1
16	Лекція 12	Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 12	Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя	-	-	-	-	1
17–18	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	6	4
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			12	-	12	21	50
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.							100

9. Методи та форми навчання

Основними формами проведення занять є лекція та практичне заняття.

У процесі викладання дисципліни активно використовуються **інноваційні методи навчання** (брейнстормінг, робота в парах, групові дискусії, сесія «питання-відповідь», метод проектів, групові обговорення, ділові та рольові ігри, баскет-метод (метод навчання на основі імітації ситуації), тренінг-навчання, практичний експеримент тощо) та **традиційні методи навчання** (словесні, наочні, практичні; методи оволодіння знаннями, формування

умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок; пояснально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; порівняння, узагальнення, конкретизації і виділення головного; навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу і новизни у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти, стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні тощо).

10. Політика курсу

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі повинні відвідають лекційні й практичні заняття. За об'єктивних причин, за погодженням із керівником закладу, навчання може здійснюватись в он-лайн формі. Усі види робіт треба виконувати своєчасно, згідно з календарним планом. Пропущені заняття необхідно відпрацювати до ПМК. Пере складання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо поведінки на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у колективі. На заняттях необхідно дотриматись правил роботи у групі: шанобливо ставитись до поглядів колег, підтримувати дружню співпрацю та взаємодопомогу, працювати у команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність здобувачів на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. При відповідях та виконанні завдань вітається творчість, креативність, індивідуальний підхід.

Політика щодо академічної добросердісті: При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної добросердісті. Списування під час контрольних та екзаменів робіт заборонено.

11. Форма контролю знань

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 50 балів, ЗМ 2 – 50 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за CPC 1 – 10 балів, CPC 2 – 10 балів).

Підсумковий модульний контроль складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Підсумковий контроль – залік.

Оцінка за курс є результатом суми балів за усіма видами робіт (ЗМ 1 + ЗМ 2 + ПМК 1 + ПМК 2 + CPC 1 + CPC 2).

12. Шкала оцінювання

Дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни, що складає 60 балів.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік

90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	
75-81	C	4 (добре)
67-74	D	
60-66	E	3 (задовільно)
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Гелей С.Д., Рутат С.М. Політологія : Навч. посіб. К., 2008. 415 с.
2. Морарь М.В. Політологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2019. 176 с.
3. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Львів, 2001. 218 с.
4. Политология: Учеб. пособие для вузов / сост. и ред. Н. Сазонова. Харьков, 2001. 831 с.
5. Политология: Учебное пособие / Под ред. С.А. Матвеева. Харьков, 2006. 320 с.
6. Політологія / За заг. ред. І.С. Дзюбка, К.М. Лемківського. К., 2001. 164 с.
7. Політологія: Історія та методологія / За ред. Ф. Кириленко. К, 2000. 148 с.
8. Політологія: Навч. посібник / За ред. проф. А.М. Чернія. К., 2007. 366 с.
9. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред.. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенко. К., 2002. 528 с.
10. Юрій М.Ф. Основи політології. К., 2003. 248 с.
11. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). К., 2010. 540с.

Інформаційний пакет дисципліни

Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=642> і включає календарно-тематичний план дисципліни (структурну); завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; методичні рекомендації до практичних занять, питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.